

domov. Tone je znal najti vrsto zag-nanih planincev iz Krškega, Sevnice, Radeč in od drugod, da so mu pomagali pri obnovi. Spominjam se, da smo pod njegovim vodstvom znosili na Lisco dobesečno na hrb-tih ves gradbeni material in opre-mo, potrebno za obnovo. Takrat ni bilo ceste, obstajala je le malo bolje uhojena planinska pot. Ob zak-ljučku obnove smo bili veseli in ponosni na opravljeno delo, posebno pa ponosni na organizatorja Toneta Čebularja.

Ni naključje, da smo na dan otvorit-ve doma, 9. novembra 1952. leta, bili enotni, da dom na Lisci ime-nujemo po človeku, ki mu je uspelo obnovo organizirati – Tončkov dom na Lisci. To mu je bilo priznanje za opravljeno delo in vložen trud pri obnovi doma in za dobrobit planin-ske organizacije.

Tone Čebular ni bil samo izreden organizator in dober gospodar. Bil je tudi velik ljubitelj narave in obiskovalec slovenskih in tujih gorá. Na številne planinske pohode je vedno rad popeljal tudi prijatelje, posebno še mladino. Ko je odnehal z društvenim delom, društvo ni ime-lo težav za nasledstvo, saj je pridobil veliko mladih, ki so ga nasledili v društvenem delu – vse do danes. Tone je po drugi svetovni vojni na-sledil delo pokojnega **Jurka**, ki je bil pobudnik organiziranega planin-stva in soustanovitelj Posavske po-družnice SPD v začetku prejšnjega stoletja. Hvala mu!

V skromno zahvalo za ves trud in veliko pripadnost planinstvu sta se mu osrednji planinski organizaciji, PZS in PZJ, oddolžili tako, da sta mu podelili zlati častni znak Planin-ske zveze Jugoslavije, zlati častni znak Planinske zveze Slovenije in vrsto drugih planinskih pohval in priznanj. Ob njegovi sedemdeset-letnici mu je takratni predsednik PZS **dr. Miha Potočnik** osebno izročil spominsko plaketo, takrat najvišje priznanje slovenske planin-ske zveze.

O vsem povedanem in o doživetjih iz povojnih let je tekla beseda na slavnostnem srečanju posavskih planincev na Lisci, ko je PD Lisca leta 1995 proslavljalo svojo de-vetdesetletnico. Prišel je tudi Tone,

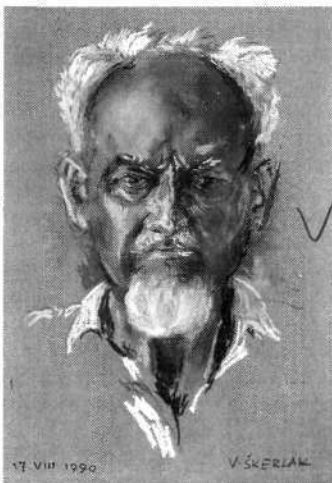
takrat še zdrav in dobro razpo-ložen, poln lepih spominov. Poseb-no vesel in zadovoljen je bil, da je delo, ki ga je pred desetletji zasta-vil, rodilo tako bogate sadove. Posavci in Slovenci smo vzeli gore za svoje, kar je dokazovala ogromna udeležba na tem srečanju mladih in malo manj mladih planincev, ljubi-teljev Lisce in slovenskih gorá. To mu je bilo največje priznanje v poz-nih letih njegovega bogatega živ-ljenja.

Ko ga imamo danes zadnjič med sabo, se želim v imenu vseh planin-cev Tonetu zahvaliti za opravljeno delo z obljubo, da ga bomo ohranili v lepem spominu in to prenašali tudi na mladi rod, ki nas bo nasledil.

Tonček nam ostaja v spominu kot vzor čudovitega planinskega orga-nizatorja in gospodarja, velikega ljubitelja narave in gora, predvsem pa planinca z dušo in telesom. «

Lojze Motore

Dr. Vladimir Škerlak 90-letnik

V začetku lanskega oktobra je praznoval visok življenjski jubilej, 90-letnico, znani slovenski gornik **dr. Vladimir Škerlak**.

Rodil se je 3. oktobra 1909 očetu dr. Vladimirju, odvetniku v Budimpešti, po rodu Prekmurcu, in materi Madžarki. Po prvi svetovni vojni se je družina preselila v Mursko Soboto, očetov rojstni kraj. Tako se je šele v prvi gimnaziji seznanil s

knjižno slovenščino, vendar je v nji tako hitro napredoval, da je ob mali maturi leta 1924 že dobil nagrado Višjega šolskega sveta.

Sredi višje gimnazije je odšel v Ljubljano, kjer je leta 1928 maturiral na poljanski gimnaziji. Na Pravni fakulteti v Ljubljani je diplomiral leta 1936 in po vojaščini v Bileci leta 1938 postal doktor prava.

Med študijem je živahno deloval v študentovskih organizacijah in ostal zvest tudi Prekmurju. Ustanovil je Društvo prekmurskih akademikov in postal njegov prvi predsednik ter soustanovil Prekmursko muzejsko društvo.

Kot pripravnik na sodišču v Lendavi je zaradi vojne opravil enotni odvetniški in sodniški izpit v Budimpešti. V državni službi bi moral oditi daleč na vzhod Madžarske, zato se je raje odločil za samostojno odvetniško pisarno v Lendavi.

Tam je lahko veliko pomagal slovenskim kmetom ob agrarni reformi, pri kateri je šla Madžarska na roke zlasti svojim ljudem. Zato so ga z družino vred odpeljali v Pešto, od koder bi morali v Dachau, vendar so zadnji dan posegli vmes Rusi in po posredovanju nekega vojvodinskega Srba so Škerlakovi lahko odšli v Vojvodino, kjer je dr. Škerlak dobil službo v Senti.

Tudi po vojni je še pet let ostal v Srbiji in med drugim vodil izvozni odsek Generalne direkcije za barvne kovine. V Slovenijo se je vrnil leta 1950. Potem je služboval v različnih krajih, dokler leta 1979 kot pravnik-svetnik ni odšel v pokoj.

Ob službi je prepotoval in prefotografiral pol sveta, se vzel na nešteto domačih in tujih vrhov, objavljaval potopise, naslikal prek sto akvarelov, ki so jih »neznani ljubitelji« z razstav odnašali domov, in ves čas deloval tudi na drugih kulturnih področjih. Bil je tudi med pobudniki za slovenski dan reformacije.

Pogosto se s tehtnimi prispevki oglašal ob aktualnih vprašanjih v »Pismih bralcev«, pisal je v Planinski vestnik, zlasti o zgodovini Alpinističnega kluba Skala in gorniškem izrazju, kot pravni strokovnjak pri Gospodarskem vestniku je dolga leta vodil jezikovni odsek in izdal

koristen priročnik z obdelavo sto pravnih pojmov.

Zadnjih deset let z mladostno vne-
mo in enciklopedičnim znanjem pri-
pravlja Veliki slovensko-nemški
pravniški slovar. Zanj je pregledal
vsa pomembnejša slovenska prav-
na besedila in zakonodajo ter pri
tem upošteval avstrijsko, nemško in
švicarsko pravno terminologijo.

Odlukujeta ga strogost misli in
poštenost izjave, utemeljeni na za-
nesljivi izobrazbi, lastnosti, ki so pri
današnjem plitkem komolčarskem
hlastanju za javno veljavo videti kot
relikv davnine in izjemno redke, prej
breme kot priporočilo. Bližnji dokaz
je njegova zavrnitev nedavnih plan-
niskovestniških podatkov o prvem
predsedniku Skale; natančno in
poznavaško napisana zavrnitev je
izšla v PV 1/2000. Postaviti stvari
na pravo mesto je bila njegova ne-
napisana življenjska maksima. Zato
se je tudi Turistovski klub Skala, ki
je sicer nastal po vzoru ÖTK-ja
(Österreichischer Touristenklub),
leta 1940 preimenoval v edino us-
trezni Alpinistični klub Skala.

Teško si je zamisliti bolj dosledne-
ga borca za čistost pojmov, kar je
dokazal s svojim slovarčkom gorn-
iške terminologije (Planinski vest-
nik 1965, začetki nadaljevanj na
straneh 46, 94, 144 in 382). In to je
po njegovem pravi izraz: gornik,
gorniški, gornišvo, ne planinec,
planinski, planinstvo. Zato bi tudi
moral imeti Gorniško zvezo Slove-
nije in Gorniški vestnik (kot imamo
Gorsko reševalno službo).

Srčno želim, da bi njegovo cvetje
nekoč šlo v klasje. To bi namreč ka-
zalo, da je vendar tudi na straneh
Planinskega vestnika še mogoče
najti sled trezne presoje.

Iz njegovega osebnega dnevnika je
razvidno živahno sopotništvo z
znanimimi imeni **Joža Čop**, **Miha
Potočnik**, **Mirko Kajzelj**, **Albin To-
relli**, **Slavko Smolej**, **Uroš Žu-
pančič**, ki jih začena prekrivati ro-
mantika zgodovine, tako kot vse
njihove predavtomobilske pionir-
skoherojske in – vsaj zdi se tako –
mimoidilne čase.

Na zunaj strogi pravnik, v srcu pre-
dan gornik-umetnik. Nič čudnega,
da so se njegovi akvareli kar
»izgubljali«. Njegov avtoportret bi

po moji laični presoji lahko visel v
družbi kakega **Cezanna** in **Renoira**
in **Jakopiča** – in to je tisto, za kar
gre v alpinizmu: umetniška nad-
gradnja plezajočih mišic, iskanje
duhovnega podaljška, preseganje
surove tvarne pojavnosti.

Če smemo domnevati, da se je to
jubilanu posrečilo, tedaj je mogoče
reči, da je srečna, harmonična
osebnost. S tega vidika je štetje pr-
venstvenih smeri in ocenjevanje
težavnosti vzponov drugotna zade-
va; pomemben je osebni zgled, ki
naj bi bil cilj vseh generacij. S tem
priznanjem je mogoče jubilanu iz
srca čestitati in mu zaželeli še ve-
liko ognja.

Franci Savenc
Stanko Klínar

Milanovih 80 let

V lepem jesenskem popoldnevu
smo se planinci zbrali na redni seji
v koči na Bohorju. Srečanje je bilo
namenjeno **Milanu Mahovnetu** ob
njegovi 80-letnici.

Uvodnemu govoru predsednika
društva **Jožeta Požuna** so sledile
prisirčne čestitke vseh prisotnih,
nato pa je **Tone Petrovič** prebral
kratek zapis o Milanovem življenju
in predvsem o njegovem delovanju
na področju planinstva.

Milan Mahovne se je rodil 31. 8.
1919 v Žireh kot zadnji izmed deve-
tih otrok. Otroštvo je preživel v
Mariboru, gimnazijo končal v Mur-
ski Soboti in drugo svetovno vojno
dočkal v mornarici na ladji
Dubrovnik. Žal mu je vojna pre-
prečila mornariško kariero.

Svoje pedagoško delo je začel v
Cerknem, kjer je sodeloval pri iz-
gradnji Elektrogospodarskega šol-
skega centra iz porušenih italijan-
skih kasarn. Sledilo je nekaj let
službovanja v Gozdarskem šol-
skem centru v Postojni, nato pa je
leta 1963 prišel poučevat na OŠ
Senovo, kjer je tudi dočkal upo-
kojitev.

Ves čas, odkar je prišel na Senovo,
je bil član UO pri PD Bohor in precej
časa njegov predsednik. Vendar je
bilo njegovo planinsko delovanje
namenjeno predvsem mladim plan-
incem. Majhno planinsko skupino
na OŠ Senovo mu je uspelo
povečati na 200 članov in v dobrih
dveh mesecih je preko 100 mladih
planincev prehodilo Zasavsko
transverzalo. Spoznali so lepote
Zasavja, naučili so se pohodne di-
scipline, nihče ni trgjal cvetja in v
kočah so vedno za seboj vse po-
spravili. Z udeležbo mladincev na
republiških planinskih taborih smo
dobili prve mladinske vodnike in
gorske stražarje.

Milan Mahovne je kot mentor in pla-
ninski inštruktor organiziral na vseh
šolah v občini Krško planinske sku-
pine. Leta 1973 je imelo PD Bohor
prvi planinski tabor v Trenti. Od
takrat je to vsakoletna tradicionalna
akcija društva. Organiziral je pla-
ninske šole, klube mladinskih vod-
nikov in mentorjev ter več let aktiv-
no sodeloval pri Mladinski komisiji
pri PZS.

Teško bi našli vse njegovo planin-
sko delovanje. Z mladimi planinci je

Višje in nižje

HELENA GIACOMELLI

Višje
ko se vzpenjaš,
bolj modro je nebo
in bližje,
nižje
k tlom sklonjena drevesa,
ožja
sončna gaz,
stopinje globlje;

– a glej,
korak lahkotnejši,
breztrežen.